

hvor det ikke er tillagt kompetence, skal det kunne udtale sig og videregende henvendelsen til en anden myndighed.

Som eksempler på, hvad organet skal beskæftige sig med, kan nævnes:

- 1) Det disciplinære system i anstalter og arresthuse. Organet skal påse, at de disciplinære regler kun indeholder, hvad der er nødvendigt, når mange mennesker er samlet på ét sted, og hvad der i øvrigt følger af intentionen med straffuldbyrdelsen.
- 2) Klageinstans over konkrete afgørelser. Organet skal fungere som ankeinstans, således at den indsatte kan indbringe en konkret afgørelse om overtrædelse af disciplinærsystemet til behandling. En sådan anke har opsættende virkning. Hvor enrumsanbringelse anvendes for forseelser, der ligger ud over disciplinærreglerne, skal en sådan også kunne indbringes for organet.
- 3) Klager over indgreb over for den indsatte personlige integritet. Forslagsstillerne har samtidig med fremsættelse af nærværende forslag fremsat forslag om, at reglerne for undersøgelse af person og »bolig« (celle) i videst muligt omfang bringes i overensstemmelse med retsplejelovens principper herom, beslutningsforslag nr. B 80. Det uafhængige organ skal varetage de opgaver, som i retsplejeloven er tillagt domstolene, herunder tage stilling til berettigelse af ransagning i cellen m.v.
- 4) Klager over forvaltningen af udgangs- og besøgsreglerne. Her tænkes bl.a. på forvaltningen af udgangscirkulærets § 31, udgangsvilkår, forhold for besøgende, visitation af besøgende m.v.
- 5) Stillingtagen til afslag på prøveløsladelse, så-

fremt denne kompetence ikke lægges direkte under domstolene.

- 6) Klager over afslag på uddannelsesønsker.
- 7) Klager over forvaltningen af reglerne for brev-censur/brevåbning.
- 8) Klager over brug af sikringsmidlerne (herunder sikringscelle, fiksering, håndjern m.v.). Brug af sikringsmidler skal ufortøvet indberettes til det uafhængige organ vedlagt udtalelser fra fagligt ansvarlig læge.
- 9) Klage over indgreb i de indsatte demokratiske rettigheder, eksempelvis ytringsfriheden, foreningsfriheden og retten til organisering.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Uanset om forslaget udmøntes i en ombudsmandsinstitution eller et nævn, vil det medføre en række administrative konsekvenser. Der må naturligvis foregå en egentlig sagsbehandling, og det vil kræve ikke under ti fuldtidsansatte. Dertil kommer yderligere økonomiske konsekvenser i form af kontorfaciliteter m.v.

Forslagsstillerne skønner, at udgiften vil være af størrelsesordenen 5-7 mill. kr. på årsbasis.

Disse konsekvenser vil dog i et vist omfang modsvares af administrative og økonomiske besparelser i form af en aflastning af direktoratet, der i praksis har varetaget en del af de nævnte funktioner. Der forventes endvidere en aflastning af fængslernes indre administration, idet antallet af disciplinærsager helt givet vil falde, hvis udenforstående får mulighed for at opnå kendskab til de trufne afgørelser og grundlaget herfor.

Den resterende merudgift foreslås finansieret inden for kriminalforsorgens budget, således at beløbet fragår de lukkede anstalter. Her tænkes især på den overhåndtagende vagtfunktion.